

อ ส ั บ ุ ญ ี ส ั ต ต า พ ร ห ม

ดูก่อนพราหมณ์ สัตว์จะความยึดถืออัตตาว่าเป็นของเรา
ในสัตว์ทั้งหลายที่เกิดเป็นมนุษย์ เป็นผู้เดียวโดดเด่น น้อมไป
ในกรุณาเป็นผู้ปราศจากกลิ่นเหม็น เว้นจากเมถุน ตั้งอยู่ในธรรมนี้
และศึกษาอยู่ในธรรมนี้ จึงจะถึงพรหมโลกได้

อัสสัมชัญสังฆสภา

๔๑๖

บุญที่เป็นสุดยอดของบุญคือการฝึกฝนใจให้หยุดนิ่ง ถึงแม้ว่าปกติของใจจะไม่อยู่นิ่ง มักจะท่องเที่ยวไปตลอดเวลา บางครั้งก็ล่องลอยไปจนตามไม่ทัน ผู้ที่ไม่ระวังรักษาใจ ปล่อยใจให้ฟุ้งซ่านไปอย่างนั้น จะมีชีวิตที่อึดอัดคับแคบ ไม่มีความสุขในชีวิต แต่หากเรารู้เท่าทันธรรมชาติของใจ และรู้จักปรับใจ ด้วยการนำใจที่ซัดส่ายล่องลอยไปตามที่ต่างๆ ให้มาหยุดนิ่งอยู่ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ ซึ่งเป็นที่ตั้งถาวรของใจ เราย่อมพบความสุขที่ไม่เคยได้รับมาก่อนเลยในชีวิต ใจหยุดคือที่มาแห่งความสุขที่แท้จริง ยิ่งใจหยุดนิ่งมากเท่าไร ความสุขก็ยิ่งมากขึ้นไปตามลำดับ การอบรมใจให้หยุดนิ่งเป็นสิ่งที่ต้องทำกันทุกๆ วัน เพราะเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญที่จะนำเราก้าวไปสู่จุดหมายปลายทางของชีวิตคือได้บรรลุมรรคผลนิพพาน

มีวาระพระบาลีที่ปรากฏใน มหาโควินทสูตร ว่า

“ดูก่อนพราหมณ์ สัตว์ละความยึดถืออึดติดว่าเป็นของเรา ในสัตว์ทั้งหลายที่เกิดเป็นมนุษย์ เป็นผู้เดียวโดดเด่น น้อมไปในกรุณาเป็นผู้ปราศจากกลิ่นเหม็น เว้นจากเมถุน ตั้งอยู่ในธรรมนี้ และศึกษาอยู่ในธรรมนี้ จึ่งจะถึงพรหมโลกได้”

เส้นทางไปสู่พรหมโลก เพื่อส่วยพรหมสมบัติอันล้ำเลิศ

อัสสัมชัญสังฆสภา

๔๑๓

กว่าความสุขที่เป็นของมนุษย์ และสุขอันเป็นทิพย์ของชาวสวรรค์นั้น ผู้รู้ทั้งหลายได้แนะนำไว้ว่า จะต้องรู้จักปล่อยวางในคน สัตว์ สิ่งของ ไม่ไปยึดมั่นถือมั่นในสิ่งเหล่านั้น ให้หาโอกาสปลีกวิเวกเพื่อทำความบริสุทธิ์กาย วาจา ใจ ให้บังเกิดขึ้นแก่ตัวเอง ด้วยการแสวงหาเสนาสนะอันสงบ ซึ่งเหมาะต่อการปฏิบัติธรรม เช่น ตามโคนไม้ บนภูเขา ในชอกเขา ถ้ำ ป่าช้า ป่าช้า เป็นต้น จากนั้นท่านได้สอนต่อไปว่า ต้องมีใจประกอบด้วยมหากรุณา เจริญเมตตาจิตเป็นประจำทั้งเช้าและเย็น แผ่เมตตาไปในทิศทั้ง ๔ อริยฐานจิตให้ตนเองเป็นผู้ไม่มีเวร ไม่มีภัยกับใคร แผ่ขยายความปรารถนาดีที่เกิดจากใจใสบริสุทธิ์ไปทั่วโลกทั่วจักรวาล และฝึกฝนให้ชำนาญจนถึงขั้นได้อภิญญาจิต เป็นฌานลาภบุคคล

ส่วนคำว่า เป็นผู้ปราศจากกมลทินหมิ่น ท่านหมายถึงต้องละเว้นจากเมถุนธรรม และจะต้องฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้ไม่มีความโกรธ ละการพูดเท็จ การโกง การประทุษร้ายมิตร เป็นผู้ปราศจากความตระหนี่ถี่เหนียว ละขาดจากความเยอหยิ่ง ความริษยา ความมักได้ ความลั้งเล ไม่มีการเบียดเบียนผู้อื่นทั้งกายกรรม วาจากรรม และมโนกรรม ความคิดที่จะประทุษร้ายสรรพสัตว์ต้องหลุดออกจากใจหมดสิ้น ให้ละความเมาและความหลงในสิ่งต่างๆ ผู้ที่ละจากกิเลสเหล่านี้ ท่านจัดว่าเป็น

อัสสัมชัญ สัตตาทพรหม

๔๑๘

ผู้หมดจดจากกลิ่นเหม็น และเป็นผู้มีพรหมโลกเป็นที่ไปเพียง
อย่างเดียว

*เรามาฟังเรื่องราวของพรหมโลกชั้นต่างๆ กันต่อ
ครั้งที่แล้ว หลวงพ่อได้อธิบายถึงชั้นเวทปผลาพรหมซึ่งเป็นชั้นที่
๑๐ สำหรับชั้นที่ ๑๑ ชื่อว่าอัสสัมชัญ สัตตาทพรหม เป็นที่สถิตของพรหมที่
ไม่มีสัญญา เนื่องจากว่าเป็นพรหมที่มีแต่รูปขันธ์ ไม่มีนามขันธ์
พรหมเหล่านี้อุบัติขึ้นด้วยอำนาจของสัญญาวิราคภาวนา เมื่อ
สถิตอยู่ในอัสสัมชัญ สัตตาทพรหมโลกนี้ ก็จะมีแต่รูป ไม่มีนาม คือ
จิตและเจตสิก ทรงเพศเป็นพรหมผู้วิเศษ สถิตอยู่ในปราสาท
แก้วพรหมวิมานอันมโหฬารกว้างขวาง มีบุปผชาติดอกไม้
สุคันธรสประดับประดาเรียงกันเป็นระเบียบ เป็นบุปผชาติที่ไม่
เหี่ยวแห้ง ไม่ร่วงโรย ประดับอยู่รอบพรหมวิมานทุกทิศ

ผู้ที่ไปอุบัติที่พรหมโลกชั้นนี้ มีมากมายนับไม่ถ้วน ล้วน
แต่มีความสง่างามอุปมาเหมือนรูปปฏิมากรทองคำที่เหลืองอร่าม
ที่นายช่างผู้ชำนาญในงานศิลป่ตบแต่งและขัดสีใหม่ๆ มองดู
แล้วเหมือนรูปปั้นทองคำบริสุทธิ์ที่สว่างไสว งดงามตรึงใจสุดที่
จะพรรณนา เพราะรูปกายของท่านใกล้เคียงกับลักษณะของ

*ภูมิบาลินี (พระพรหมโมลี)

อัสสัมชัญสังฆสภา

๔๑๕

พระธรรมกาย ซึ่งเป็นลักษณะของมหาบุรุษ แต่มีข้อแตกต่าง และน่าสังเกตว่า พรหมผู้วิเศษทั้งหลายเหล่านั้นมีอิริยาบถไม่เหมือนกัน คือ บางองค์นั่ง บางองค์นอน บางองค์ยืน หากมีอิริยาบถอย่างไร ก็จะอยู่ในอิริยาบถนั้นตลอดไป ไม่เคลื่อนไหวดิ้น ไม่ไหวติง ทั้งจักขุทั้งสองก็ไม่กระพริบเลย สถิตเสวยสุขเป็นประดุจรูปปั้นอยู่อย่างนั้นชั่วนกาลนาน จนกว่าจะหมดอายุขัย

ทำไมพรหมผู้วิเศษทั้งหลายในอัสสัมชัญสังฆสภาจึงมีลักษณะเช่นนี้ มีเรื่องเล่าว่า ในยุคสมัยที่โลกยังว่างจากบวรพระพุทธศาสนา ยังไม่มีพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์ใดเสด็จมาอุบัติในโลกนี้ สมัยนั้นมนุษย์ชั้นปัญญาชนมีจิตปรารถนาจะพ้นจากภัยในวัฏสงสาร จึงได้สละบ้านเรือนเข้าป่าไป แล้วได้บวชเป็นโยคี ฤาษีและดาบส ตั้งหน้าตั้งตาประพฤติพรตพรหมจรรย์บำเพ็ญตบะ กระทำการบริกรรมในวายุภักษ์ พยายามอยู่จนได้สำเร็จจุดตถุณาน ครั้นออกจากจุดตถุณานแล้ว ก็รำพึงในใจว่า

“โอหนอ จิตนี้ นักปราชญ์พึงติเตียนเป็นแน่แท้ ด้วยว่าบรรดาสัตว์ทั้งหลาย ที่ต้องไปทนทุกข์เวทนาในอบายภูมิทั้ง ๔ ก็เพราะจิตนี้แหละเป็นต้นเหตุ ความทุกข์ทั้งหลายที่เกิดขึ้นก็เพราะอาศัยจิตนี้เอง เมื่อถึงคราวถูกลงทัณฑ์กรรม ถูกโบยถูกตี เพราะมีจิต จึงให้รู้สึกเจ็บ รู้สึกปวด เมื่อไม่มีจิตเสียอย่างเดียว

อัสสัมชัญสมาคม

๔๒๐

ความทุกข์ทั้งปวงก็ไม่มี หากจิตนี้หายไปจากตน ไม่นึกไม่คิดก็
คงจะเป็นการดี”

เมื่อเฝ้าคิดรังเกียจจิตของตัวเองอย่างนี้แล้ว อาศัย
ความเป็นผู้ที่ได้มานที่แก่กล้า เฝ้าชอบใจในกิริยาที่ไม่มีจิตของ
ตัวเอง หมั่นประทับประคองรักษาจตุตถฌานไว้มิให้เสื่อมคลาย
ครั้นออกจากฌานแล้วก็ยังคงเฝ้าเกลียดชังจิต ให้เกิดความ
เบื่อหน่ายจิตของตัวเอง ด้วยความชอบใจในภาวะที่ไม่มีจิตนี้
จึงเฝ้าคิด เฝ้าปรารถนา เฝ้าภาวนาอยู่ตามตำราที่กล่าวสอน
ต่อๆ กันมาว่า “อสณฺณปี อสณฺณปี” ขอเราจงอย่ามีสัญญา
ขอเราจงอย่าได้เป็นผู้มีจิตเลย”

การเฝ้าอธิษฐานภาวนาอยู่อย่างนี้เป็นประจำจนตลอด
ชีวิต ครั้นละโลกก็ตรงมาอุบัติในพรหมโลกชั้นอัสสัมชัญสมาภูมि
ด้วยอำนาจแห่งฌานสมาบัติ และด้วยแรงอธิษฐาน หากนักบวช
ท่านใด เมื่อถึงคราวจะละสังขาร ตายด้วยอิริยาบถใดนักบวช
ท่านนั้นก็ตรงไปอุบัติเป็นพรหมอัสสัมชัญสมาภูมิตาในอิริยาบถนั้นๆ
เช่น ถ้านั่งตาย ก็ตรงไปอุบัติเกิดเป็นองค์พรหมนั่งนิ่ง ถ้ายืนตาย
ก็ตรงไปอุบัติเป็นองค์พรหมยืนนิ่ง ถ้านอนตาย ก็ตรงไปอุบัติ
เกิดเป็นองค์พรหมนอนนิ่งอยู่ในอิริยาบถนั้นๆ ตลอดไป

เมื่อผู้มีวิมูญญาณไปตรวจดูก็จะมองเห็นพรหมผู้วิเศษเหล่านี้

อสังฆมณฑลแห่งประเทศไทย

๔๒๑

เข้ามาบัตติอยู่ในท่าต่างๆ อยู่ที่พรหมวิมานของตนเอง ลั่นกาล ๕๐๐ มหากัปเป็นกำหนด ซึ่งคำโลกสมมติเรียกชื่อว่า พรหมลูกฟัก เนื่องจากเมื่อพรหมเหล่านี้ขึ้นไปสถิตอยู่ในพรหมวิมานของตนเอง เป็นเวลานานประมาณเป็นร้อยๆ มหากัปแล้ว ไม่ว่าจะอยู่ในอิริยาบถใด ก็เสมือนกับว่านอนหลับเข้าสู่นิทราอยู่ ไม่มีความรู้สึกรับรู้สิ่งใดๆ ภายนอกเลย เพราะว่าไม่มีสัญญา มีแต่รูปเปล่าๆ

หากเมื่อใดที่พรหมเหล่านี้ถึงกำหนดอายุขัย คือจำต้องจากพรหมโลกเบื้องสูง ซึ่งเป็นอสังขมณฑลแห่งนี้ ก็จะพลันมีจิตใจกลับคืนมาเป็นปกติเหมือนเดิม เป็นผู้มีชีวิตจิตใจเหมือนมนุษย์ทุกอย่าง อุปมาเหมือนนอนหลับ ฝันถึงแต่เรื่องที่เป็นสิริมงคล หลับเป็นสุขตลอดอายุขัย แต่ท่านไม่ได้นอน ท่านเข้าฌานสมาบัติในอิริยาบถต่างๆ เสวยสุขอันเกิดจากสภาวะใจที่หยุดนิ่ง คือเป็นเอกัคคตารมณ์ตลอดเวลา

เนื่องจากธรรมเนียมปฏิบัติที่ท่านบำเพ็ญและได้เข้าถึงนั้น ยังเป็นสมาธินอกตัว ไม่ได้เอาใจมาหยุดไว้ที่ศูนย์กลางกาย จึงไม่สามารถน้อมใจไปสู่กระแสพระนิพพานได้ เพราะฉะนั้นเมื่อหมดอายุขัย พรหมผู้วิเศษเหล่านี้ก็ต้องจุติลงมาเกิดเป็นมนุษย์ตามอำนาจกุศลที่ตนได้ทำไว้ เพราะว่าท่านยังไม่ได้หมดกิเลสเป็นพระอรหันต์ คือยังไปไม่ถึงพระนิพพานอันเป็นที่สุดแห่งทุกข์

อัสสัมชัญสมาคม

๔๒๒

เพราะฉะนั้นจึงยังต้องกลับมาเวียนว่ายตายเกิดในภพสามต่อไป

นี่เป็นเรื่องราวของผู้ได้ฉานสมาบัติบรรลุนิพพานถึงขั้น
จตุตถฌาน แต่ในระหว่างการเจริญฌานสมาบัติ เผ่าคิดแต่ว่า
ความทุกข์ทั้งหลายเกิดจากจิต จึงไม่อยากมีจิต ทำให้มาเป็น
อัสสัมชัญสมาคม ซึ่งยังไม่สามารถสลัดตัวเองให้หลุดจาก
วงจรของสังสารวัฏไปได้ แต่ก็ถือว่าใกล้หนทางพระนิพพาน
เข้ามาทุกขณะแล้ว สำหรับเรื่องของพรหมยังไม่จบ ไว้คราว
หน้ามาศึกษากันต่อ ให้ทุกท่านหมั่นน้อมนำใจกลับมาหยุดนิ่งอยู่
ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ เป็นประจำสม่ำเสมอ เพราะศูนย์กลาง
กายคือต้นทางที่จะเข้าถึงพระธรรมกายภายใน และเป็นหนทางตรงไปสู่อายตนะนิพพาน

